

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

03 iulie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

judecători – Nicolae Gordilă și Elena Covalenco,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva sentinței Judecătoriai Ialoveni din 28 decembrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2013, declarat de inculpatul

Dicusari Vitalie Noe, născut la 09 iulie 1988, originar și domiciliat în s. Horești, r-l Ialoveni.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Examinat în prima instanță: 01.09.2011-28.12.2012*
2. *Examinat în instanța de apel: 05.02.2013-06.03.2013*
3. *Examinat în instanța de recurs: 04.06.2013-03.07.2013*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriai Ialoveni din 28 decembrie 2012, Dicusari Vitalie Noe a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (3) Cod penal, la amendă în mărime de 600 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, pe un termen de 4 ani, pe alt capăt de învinuire procesul penal, în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, a fost încetat în legătură cu împăcarea părților.

2. Potrivit sentinței, inculpatul Dicusari V.N., la 13 septembrie 2011, avînd intenția sustragerii bunurilor altei persoane, a pătruns în casa lui Cabaculac Vera, amplasată în s. Zîmbreni r-l Ialoveni, de unde pe ascuns a sustras bunuri materiale în sumă totală de 48 800 lei, iar cu bunurile sustrate a părăsit locul infracțiunii, cauzîndu-i părții vătămate o pagubă materială considerabilă.

Tot el, la 08 iulie 2011 în jurul orei 01.30, conducînd automobilul de model „Ford Escort” cu n/î C NC 585, pe drumul din s. Horești r-l Ialoveni, a tamponat automobilul de model „Mercedes Benz” cu n/î D CZ 715, care era parcat pe acostament. După sosirea la fața locului a agenților de circulație, Dicusari V.N. încalcînd cerințele prevederilor art. 11 lit. j) a Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărîrea Guvernului RM nr. 357 din 13.05.2009, care stipulează că conducătorul de vehicul în timpul deplasării este obligat să se supună, la solicitarea agentului de circulație, procedurii de testare a aerului expirat sau, după caz, examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei, consumului de droguri ori de alte substanțe psihotropice sau de medicamente cu efecte similare, astfel, fiind suspectat de conducerea automobilului în stare de ebrietate, a fost îndreptat pentru examinarea medicală în vederea

stabilirii de ebrietate, iar conform procesului-verbal nr. 1999 din 08.07.2011 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și a naturii ei, Dicusari V.N. a refuzat de la testarea alcoolscoptică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, precum și de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpat, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, în partea ce ține de condamnarea în baza art. 264¹ alin. (3) Cod penal, rejudecarea cauzei penale și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința sa, deoarece nu a săvârșit fapta prejudiciabilă imputată, invocând că:

- toate probele cercetate și examinate în ședința de judecată demonstrează un singur lucru - la volanul automobilului „Ford” în momentul producerii accidentul se afla Baran T. și nu Dicusari V.N.;

- din cuprinsul sentinței rezultă că instanța de fond evaluând probele cercetate, n-a acordat deplină eficiență prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, care prevede ca fiecare probă, urmează a fi apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2013 a fost respins apelul inculpatului și menținută sentința contestată.

4.1 Instanța de apel a conchis că instanța de judecată corect a dedus despre vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, aceasta fiind confirmată prin declarațiile martorilor Țonu I., Morari S., Derevici T., Plamadeala O. și prin materialele cauzei:

- procesului-verbal de constatare a infracțiunii din 08.07.2013 (f.d. 4) - s-a constatat refuzul lui Dicusari V.N. de la controlul pentru stabilirea faptului conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate;

- îndreptare din 08.07.2011 (f.d. 5 verso) - Dicusari V.N. a fost prevenit de răspunderea penală pentru faptul refuzului de la examenul medical;

- procesul-verbal (f.d. 11-12) - s-a constata refuzul inculpatului Dicusari V.N. de la examenul medical, fapt consemnat de către medicul-narcolog;

- procesului-verbal (f.d. 14) - Dicusari V.N. a fost sancționat pentru săvârșirea la data de 08.07.2011 a contravenției prevăzute de art. 242 alin. (1) Cod penal;

- ordin de încasare (f.d. 17) prin care inculpatul Dicusari V.N. a achitat amenda stabilită pentru contravenția comisă.

Probele sus menționate a determinat instanța de apel să concluzioneze că anume inculpatul s-a aflat la volan și nu Baran Tatiana.

4.2 Referitor la mențiunea inculpatului precum că, prin declarațiile martorilor Derevici T. și Plămădeală O. nu se confirmă că, el se afla la volanul automobilului, instanța de apel le-a respins, deoarece vinovăția lui Dicusari V.N. este confirmată cu certitudine prin declarațiile acestora, care indică că la volanul automobilului s-a aflat anume inculpatul. Aceste declarații fiind consecvente pe tot parcursul

urmăririi penale și cercetării judecătorești și nu au trezit careva dubii, martorii vizați fiind avertizați în conformitate cu art. art. 312-313 Cod penal.

Cît privește, versiunea potrivit căreia la volanul automobilului în momentul ciocnirii se afla Baran T., instanța de apel a considerat-o absolut inventată și a ajuns la concluzia că martorul Baran T. nu spune adevărul, deoarece chiar la fața locului fiind întrebată cîte viteze are cutia, ea a dat un răspuns greșit, după cum a afirmat martorul Morari S.

Totodată, instanța de apel a menționat că, Baran T. nu se regăsește în lista martorilor, nici măcar ai apărării, nu s-a solicitat audierea ei nici în cadrul apelului întru confirmarea poziției de apărare, or în acest sens, instanța respectînd principiul contradictorialității nu s-a putut pronunța asupra audierii ei, din moment ce acest lucru nu a fost solicitat de către participanții la proces.

Instanța de apel a considerat că, probatoriul existent pe cauză la care inculpatul a făcut referire, inclusiv și probele cercetate în cadrul examinării apelului au fost dobîndite conform prevederilor legale și au indicat elocvent la săvîrșirea infracțiunii imputate lui Dicusari V.N. și anume prevăzută de art. 264¹ alin. (3) Cod penal – *refuzul, împotrivirea și eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, precum și de la recoltarea probelor biologice în cadrul examenului medical.*

Faptul nerecunoașterii vinovăției de către inculpat, instanța de apel l-a considerat ca realizarea unui drept al inculpatului.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpat, prin care solicită casarea parțială a hotărîrilor adoptate în cazul dat și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, invocînd că instanțele de judecată au apreciat în mod greșit probele obiectiv acumulate în cadrul urmăririi penale și în cadrul cercetării judecătorești, nici un martor nu a declarat că, Dicusari V.N. a condus mijlocul de transport. Astfel, consideră că probele nu au fost apreciate în conformitate cu art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a motivelor recursului în raport cu materialele cauzei, Colegiul conchide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

6.1 În conformitate cu art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Instanța de recurs, potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

Prevederile art. 422 Cod de procedură penală (*modificat în redacția Legii nr. 66 din 05.04.2012, care a intrat în vigoare la 27.10.2012*), stipulează că, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

6.2 Din materialele dosarului, rezultă că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 06 martie 2013 în prezența inculpatului Dicusari V.N. și avocatului său, Pușcaș-Mamaliga I., fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 189-192 vol. II) și înștiințați despre ziua pronunțării deciziei motivate – 27 martie 2013, confirmat prin recipisă (f.d. 187 vol. II).

Din procesului-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel rezultă că, la data de 27 martie 2013 inculpatul precum și avocatul său, Pușcaș-Mamaliga I., nu au fost prezenți (f.d. 192 vol. II), totodată la 28 martie 2013 în adresa ultimilor a fost expediată copia deciziei motivate pentru informare, ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f.d. 202 vol. II).

La data de 03 mai 2013 inculpatul declară recurs împotriva deciziei instanței de apel (f.d. 212 vol. II).

6.3 Potrivit prevederilor art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

În speța dată termenul de recurs de 30 zile se calculează începând cu 28 martie 2013 și se epuizează la 29 aprilie 2013.

6.4 Colegiul penal consideră că, recursul declarat de Dicusari V.N., este depus peste termenul legal, prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, deoarece termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel a expirat la data de 29 aprilie 2013 .

Termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se consideră ca tardiv, deoarece legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

6.5 În conformitate cu dispozițiile art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală - *în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.*

Astfel, potrivit formalismului legii procesual penale, având caracter de garanție egală pentru toate părțile interesate, în sensul dispozițiilor art. 20 din Constituție, ca rațiune, satisfacerea imperativului disciplinării activității procesuale prin stabilirea unor termene *peremptorii*, prin textul menționat, a fost impusă obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiune decăderii din exercițiul dreptului. Ca atare, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Din considerentele menționate, Colegiul penal conchide, că recursul ordinar declarat de inculpatul Dicusari V.N. este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar împotriva sentinței Judecătoriei Ialoveni din 28 decembrie 2012 și deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2013, declarat de inculpatul, **Dicusari Vitalie Noe**, în propria sa cauză penală, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la 10 iulie 2013.

Președinte:	(semnătură)	Petru Ursache
Judecători:	(semnătură)	Nicolae Gordilă
	(semnătură)	Elena Covalenco

Copia corespunde originalului

Judecător: **Nicolae Gordilă**

Președinte:

Petru Ursache

Judecători:

Nicolae Gordilă

Elena Covalenco